

DISCLAIMER

The present version of the national guideline has been accepted by the President of the CPVO for its use in technical examinations carried out on behalf of the CPVO or for the take-over of reports serving as a basis for a CPVO decision.

CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH

METODYKA BADANIA
ODRĘBNOŚCI, WYRÓWNANIA i TRWAŁOŚCI (OWT)
ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH

Miłorząb dwuklapowy

Ginkgo biloba L.

OWT/MIA.2005 (131)

Słupia Wielka, marzec 2019

CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH
63-022 Słupia Wielka

tel. 61 85 23 41 do 47
faks: 61 285 35 58
e-mail: sekretariat@coboru.pl
www.coboru.pl

Dyrektor
prof. dr hab. Edward S. Gacek

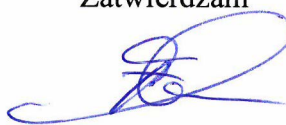
Z-ca dyr. ds. badawczo-doświadczalnych
mgr inż. Marcin Behnke

Zakład Badania i Oceny OWT Odmian
Kierownik
mgr inż. Marcin Król

Pracownia OWT Odmian Roślin Uprawnych
oraz Oceny Tożsamości i Czystości Odmianowej
Kierownik
dr inż. Karolina Lenartowicz

Opracowanie
mgr inż. Tomasz Piotrowski

Redakcja merytoryczna
mgr inż. Marcin Król

Zatwierdzam

Data: *15.03.2019r.*

***Wszelkie prawa zastrzeżone.
Każda reprodukcja lub adaptacja całości
bądź części niniejszej publikacji
wymaga pisemnej zgody COBORU***

I. PRZEDMIOT METODYKI

Metodyka badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) miłorzębu dwuklapowego jest metodyką własną COBORU i stosuje się ją do przeprowadzania badań OWT wszystkich odmian miłorzębu dwuklapowego (*Ginkgo biloba* L.).

II. OBOWIĄZYWANIE METODYKI

Metodyka obowiązuje od sezonu wegetacyjnego 2019. Zastępuje obowiązującą dotychczas metodykę MIA.10.10.2005.

III. PROWADZENIE BADAŃ

1. Tworzenie kolekcji odmian

Dla celów ustalenia odrębności odmian kandydujących powinny być utrzymywane kolekcje odmian. Kolekcja może zawierać zarówno „żywy” materiał, jak i informacje opisowe oraz zdjęcia. Wytyczne dotyczące tworzenia i utrzymywania kolekcji zawiera aktualne zarządzenie dyrektora COBORU w sprawie badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian.

2. Wymagania dotyczące materiału roślinnego dostarczanego do badań

Materiał roślinny jest dostarczany do badań w formie 3-4 letnich, szczepionych roślin w pojemnikach. Materiał roślinny powinien być wizualnie zdrowy, żywotny, nie zaatakowany przez szkodniki lub choroby. Do dostarczonego materiału roślinnego musi być dołączona niezbędna dokumentacja zawierająca informacje o hodowcy, gatunku, nazwie hodowlanej odmiany, a w przypadku zgłoszenia odmiany w celu uzyskania wspólnotowej ochrony prawnej odmian, zapis „na prośbę CPVO”. Jeśli zgłaszający podaje cechy różnicujące odmiany, które są widoczne na dorosłych roślinach, powinien umożliwić obserwacje tych cech na co najmniej jednej dorosłej roślinie.

Termin dostarczania materiału roślinnego do badań: 15.03-15.04

Ilość dostarczanego materiału: 8 roślin

3. Czas trwania badań

Badanie odmiany obejmuje minimum dwa sezony wegetacyjne.

4. Parametry i schemat doświadczeń

Badania powinny być przeprowadzone w warunkach zapewniających normalny wzrost roślin. Pomiar i obserwacje przeprowadza się na poletkach doświadczalnych.

- drzewa, krzewy:
  - długość poletka - 12 m,
  - szerokość poletka - 3 m,
  - powierzchnia poletka - 36 m²,
  - odległość między rzędami roślin na poletku - 3 m,
  - odległość między roślinami w rzędzie - 3 m,
  - liczba rzędów roślin na poletku - 1,
  - minimalna liczba roślin na poletku - 5 sztuk,

Zasady zakładania doświadczeń OWT

BADANIE ODMIANY PRZED WPISANIEM DO KO		
Pierwszy i drugi sezon wegetacyjny		
krzewy, drzewa	2 powtórzenia	2 x 4 rośliny
Badanie odmiany w kolekcji odmian		
krzewy, drzewa	1 powtórzenie	1 x 4 rośliny

5. Zalecenia agrotechniczne

Doświadczenia z miłorzębem dwuklapowym należy zakładać w terminie optymalnym dla uprawy tego gatunku oraz stosując się do powszechnie znanych zaleceń agrotechnicznych oraz dobrej praktyki rolniczej, przy czym:

- najodpowiedniejszymi glebami dla doświadczeń z miłorzębem są gleby świeże, głębokie, żyzne,
- stanowisko pod doświadczenie z miłorzębem powinno być odchwaszczone i odpowiednio uprawione, po posadzeniu roślin, poletko należy wyściółkować (kora, zrębki),
- poziom nawożenia mineralnego wynikający z corocznej analizy gleby, dostosować w makroskładniki na poziomie średnim do wysokiego,
- w miarę możliwości unikać chemicznej ochrony roślin, a w przypadku konieczności zastosowania pestycydów, stosować jedynie powszechnie znane, i sprawdzone środki dopuszczone do stosowania na podstawie odpowiedniej decyzji MRiRW.

6. Grupowanie odmian

Aby ułatwić ocenę odrębności, porównywane odmiany muszą być podzielone na grupy. Wytyczne dotyczące zasad grupowania odmian zawiera aktualne zarządzenie dyrektora COBORU w sprawie badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian.

Do celów grupowania odpowiednie są cechy, które nie zmieniają się lub zmieniają się tylko nieznacznie w obrębie odmiany. Odmiany do badań należy pogrupować według następującej cechy z metodyki:

- Roślina: pokrój (cecha nr 1)

7. Przeprowadzanie obserwacji

Wszystkie obserwacje określone przez pomiar lub liczenie pojedynczych roślin powinno być wykonane na 8 roślinach lub częściach z 8 roślin. Pozostałe obserwacje wykonuje się na wszystkich obserwowanych roślinach, pomijając rośliny nietypowe. Wszystkie obserwacje dotyczące pędów, liści i pąków powinny być wykonane na górnej jednej trzeciej rośliny, na dobrze wykształconych pędach bocznych pierwszego rzędu pędów jednorocznych. Wszystkie obserwacje dotyczące pąka powinny być wykonane jesienią na pąku wierzchołkowym. Przeprowadzenie obserwacji służących sporządzeniu opisu odmiany wykonuje się na dobrze rozwiniętych roślinach lub ich częściach, typowych dla odmiany. Pomiar wykonuje się z dokładnością do 0,1 cm.

IV. KRYTERIA PODEJMOWANIA DECYZJI

1. Odrębność

Odmiana badana przed wpisaniem do Księgi Ochrony Wyłącznego Prawa będzie uznana za odrębną, jeżeli spełnia wymagania zgodnie z uregulowaniami obecnie obowiązującej ustawy o ochronie prawnej odmian roślin.

Zalecana metoda obserwacji cech do celów oceny odrębności jest wskazana w kolumnie czwartej tabeli cech.

2. Wyrównanie

W przypadku obserwacji wizualnych, wyrównanie jest oceniane w oparciu o występowanie roślin nietypowych. Do oceny wyrównania stosuje się standard populacyjny 1% i prawdopodobieństwo przyjęcia co najmniej 95%. Odmiana kandydująca będzie uznana za wystarczająco wyrównaną, jeżeli liczba roślin nietypowych nie przekracza liczby wskazanej w tabeli poniżej.

Liczba roślin badanych	Dopuszczalna liczba roślin nietypowych
6-35	1

3. Trwałość

Odmiana będzie uznana za wystarczająco trwałą, jeżeli nie ma dowodu na brak jej wyrównania. W razie wątpliwości trwałość może być sprawdzona poprzez badanie nowej próby, aby upewnić się, że rośliny wyrosłe z nowo dostarczonej próby materiału roślinnego wykazują te same cechy co rośliny z dostarczonej do badań próby pierwotnej.

V. CECHY OBOWIĄZUJĄCE W BADANIACH OWT I STOSOWANE DO PRZYGOTOWANIA URZĘDOWEGO OPISU ODMIANY

1. Wprowadzenie

Gdy metoda obserwacji jest przypisana do cechy, pierwsza litera skrótu zależy od tego, czy podejmowane działanie jest wizualną obserwacją (V) czy pomiarem (M).

Druga litera skrótu (G albo S) określa liczbę obserwacji, jaką specjalista przypisuje do każdej odmiany.

Jeżeli do oceny przejawu cechy u odmiany stosowana jest pojedyncza obserwacja grupy składającej się z nieokreślonej liczby roślin, to mówimy o obserwacji wizualnej lub pomiarze wykonywanym na grupie roślin, dlatego przypisujemy literę G (VG lub MG).

Jeżeli specjalista wykonuje więcej niż jedną obserwację grupy roślin i ostatecznie uzyskujemy tylko jedną ocenę końcową dla odmiany, wtedy przydzielamy literę G (np. pomiar długości roślin na poletku - MG, obserwacja wizualna intensywności zielonej barwy liści na poletku - VG).

Jeżeli do oceny przejawu cechy u odmiany jest konieczne, żeby obserwować określoną liczbę pojedynczych roślin, powinniśmy przypisać literę S (VS lub MS). Dane z pojedynczych roślin są zbierane dla odmiany do dalszych obliczeń, które ostatecznie określają odmianę (np. pomiar długości liści - MS, wizualna obserwacja pokroju pojedynczych roślin w trawach - VS).

Stadium:

(a)-(d) oznacza najwłaściwszy termin określania poszczególnych cech

O ile nie podano inaczej wszystkie obserwacje należy wykonywać jesienią po zakończeniu wzrostu

- (a) obserwacje należy wykonywać w pełni wegetacji
- (b) obserwacje dotyczące długopędu należy wykonywać w środkowej części pędu
- (c) obserwacje dotyczące krótkopędu wykonywać na pędach trzyletnich
- (d) obserwacje dotyczące blaszki liściowej na długopędzie należy wykonywać ze środkowej części pędu

Typ obserwacji

- MG pojedynczy pomiar grupy roślin lub części roślin
- MS pomiar pojedynczych roślin lub ich części
- VG pojedyncza wizualna obserwacja grupy roślin lub ich części
- VS wizualna obserwacja pojedynczych roślin lub ich części

Typ cechy

- QL cecha jakościowa
- QN cecha ilościowa
- PQ cecha pseudo-jakościowa
- (+) dodatkowe objaśnienie cechy w załączniku
- (*) cecha ważna dla harmonizacji opisów, określana zawsze i uwzględniana w opisie odmiany
- G cecha do grupowania odmian

2. Tabela cech

Tabela zawiera cechy stosowane w badaniu odrębności, wyrównania i trwałości odmian miłorzębu oraz wykorzystywane do sporządzenia opisu odmiany.

TABELA CECH MIŁORZĘBU DWUKLAPOWEGO
TABLE OF CHARACTERISTICS OF GINKGO/MAIDENHAIR TREE

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
1				Roślina: pokrój Plant: growth habit		
G			VG	kolumnowy <i>columnar</i>		1
			PQ	wzniesiony <i>upright</i>		2
				rozłożysty <i>spreading</i>		3
				zwisający <i>drooping</i>		4
				płaczący <i>weeping</i>		5
				kulisty lub prawie kulisty <i>globular or subglobular</i>		6
2				Roślina: siła wzrostu Plant: vigor		
			VG	bardzo słaba <i>very weak</i>		1
			QN	słaba <i>weak</i>		3
				średnia <i>medium</i>		5
				silna <i>strong</i>		7
				bardzo silna <i>very strong</i>		9
3				Roślina: gęstość ułożenia pędów Plant: density of shoots		
			VG	luźne <i>sparse</i>		3
			QN	średnie <i>medium</i>		5
				gęste <i>dense</i>		7
				bardzo gęste <i>very dense</i>		9

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
4				Roślina: termin początku pęknięcia pąków liściowych <i>Plant: time of beginning of leaf bud burst</i>		
(+)			MG	wczesny <i>early</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				późny <i>late</i>		7
5			(b)	Długopęd: długość <i>Long shoot: length</i>		
			MS	krótki <i>short</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				długi <i>long</i>		7
6			(b)	Długopęd: grubość <i>Long shoot: thickness</i>		
			VG	cienki <i>thin</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				gruby <i>thick</i>		7
7			(b)	Długopęd: barwa kory <i>Long shoot: colour of bark</i>		
			VG	szara <i>grey</i>		1
			PQ	oliwkowa <i>olive</i>		2
				brązowawa <i>brownish</i>		3
8			(b)	Długopęd: długość międzywęzła <i>Long shoot: length of internode</i>		
			VG	krótkie <i>short</i>		3
			QN	średnie <i>medium</i>		5
				długie <i>long</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
9			(c)	Pąk liściowy na krótkopędzie: wielkość <i>Leaf bud on spur: size</i>		
			VG	mały <i>small</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				duży <i>large</i>		7
10			(c)	Pąk liściowy na krótkopędzie: kształt wierzchołka <i>Leaf bud on spur: shape of apex</i>		
			VG	zaostrzony <i>pointed</i>		1
			QL	zaokrąglony <i>rounded</i>		2
11			(a) (c)	Krótkopęd: liczba liści w pęczku <i>Spur: number of leaves in cluster</i>		
			VG	mała <i>few</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				duża <i>many</i>		7
12			(a) (b)	Ogonek liściowy na długopędzie: długość <i>Petiole on long shoot: length</i>		
			MS	krótki <i>short</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				długi <i>long</i>		7
13			(a) (b)	Ogonek liściowy na długopędzie: grubość <i>Petiole on long shoot: thickness</i>		
			VG	cienki <i>thin</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				gruby <i>thick</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
14			(a) (c)	Błaszka liściowa na krótkopędzie: długość <i>Leaf blade on spur: length</i>		
			MS	krótka <i>short</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				długa <i>long</i>		7
15 (+)			(a) (c)	Błaszka liściowa na krótkopędzie: szerokość <i>Leaf blade on spur: width</i>		
			MS	wąska <i>narrow</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				szeroka <i>broad</i>		7
16			(a) (b)	Błaszka liściowa na długopędzie: długość <i>Leaf blade on long shoot: length</i>		
			MS	krótka <i>short</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				długa <i>long</i>		7
17 (+)			(a) (b)	Błaszka liściowa na długopędzie: szerokość <i>Leaf blade on long shoot: width</i>		
			MS	wąska <i>narrow</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				szeroka <i>broad</i>		7
18			(a) (c)	Błaszka liściowa na krótkopędzie: stosunek długości do szerokości <i>Leaf blade on spur: ratio length/width</i>		
			MG	mały <i>small</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				duży <i>large</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
19			(b)	Błazka liściowa na długopędzie: stosunek długości do szerokości <i>Leaf blade on long shoot: ratio length/width</i>		
			MG	mały <i>small</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				duży <i>large</i>		7
20			(a) (b)	Błazka liściowa na długopędzie: głębokość głównego wcięcia <i>Leaf blade on long shoot: depth of main incision</i>		
			VG	brak lub bardzo płytkie <i>absent or very shallow</i>		1
			QN	płytkie <i>shallow</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				głębokie <i>deep</i>		7
			bardzo głębokie <i>very deep</i>		9	
21			(a) (c)	Błazka liściowa na krótkopędzie: głębokość głównego wcięcia <i>Leaf blade on spur: depth of main incision</i>		
			VG	brak lub bardzo płytkie <i>absent or very shallow</i>		1
			QN	płytkie <i>shallow</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				głębokie <i>deep</i>		7
			bardzo głębokie <i>very deep</i>		9	

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
22			(a) (b)	Blaszka liściowa na długopędzie: głębokość wcięć na klapach <i>Leaf blade on long shoot: depth of incisions on lobes</i>		
			VG	brak lub bardzo płytkie <i>absent or very shallow</i>		1
			QN	płytkie <i>shallow</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				głębokie <i>deep</i>		7
				bardzo głębokie <i>very deep</i>		9
23			(a) (c)	Blaszka liściowa na krótkopędzie: głębokość wcięć na klapach <i>Leaf blade on spur: depth of incisions on lobes</i>		
			VG	brak lub bardzo płytkie <i>absent or very shallow</i>		1
			QN	płytkie <i>shallow</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				głębokie <i>deep</i>		7
				bardzo głębokie <i>very deep</i>		9
24 (+)			(a) (c)	Blaszka liściowa na krótkopędzie: kształt nasady <i>Leaf blade on spur: shape of base</i>		
			VG	klinowaty <i>cuneate</i>		1
			PQ	szeroko rozwarty <i>broad obtuse</i>		2
				ścięty <i>truncate</i>		3
25 (+)			(a) (b)	Blaszka liściowa na długopędzie: kształt nasady <i>Leaf blade on long shoot: shape of base</i>		
			VG	klinowaty <i>cuneate</i>		1
			PQ	szeroko rozwarty <i>broad obtuse</i>		2
				ścięty <i>truncate</i>		3

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
26			(a) (c)	Blaszka liściowa na krótkopędzie: pofalowanie brzegu <i>Leaf blade on spur: undulation of margin</i>		
			VG	brak <i>absent</i>		1
			QL	występuje <i>present</i>		9
27			(a) (b)	Blaszka liściowa na długopędzie: pofalowanie brzegu <i>Leaf blade on long shoot: undulation of margin</i>		
			VG	brak <i>absent</i>		1
			QL	występuje <i>present</i>		9
28			(a) (d)	Blaszka liściowa: wyrazistość unerwienia na górnej stronie <i>Leaf blade: conspicuousness of veins on upper side</i>		
			VG	słaba <i>weak</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				silna <i>strong</i>		7
29			(a) (d)	Blaszka liściowa: różnobarwność <i>Leaf blade: variegation</i>		
			VG	brak <i>absent</i>		1
			QL	występuje <i>present</i>		9
30			(a) (d)	Blaszka liściowa: barwa podstawowa w pełni rozwiniętego liścia <i>Leaf blade: main colour of fully developed leaf</i>		
			VG	żółtawa <i>yellowish</i>		1
			QN	jasno zielona <i>light green</i>		2
				zielona <i>medium green</i>		3
				ciemno zielona <i>dark green</i>		4
31			(a) (d)	Blaszka liściowa: barwa podstawowa górnej strony <i>Leaf blade: main colour of upper side</i>		
			VG	Katalog RHSCC (podać numer) <i>RHS Colour Chart (indicate reference number)</i>		
			PQ			

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena <i>Note</i>
32			(a) (d) VG PQ	Błaszka liściowa: barwa drugorzędna górnej strony <i>Leaf blade: secondary colour of upper side</i> Katalog RHSCC (podać numer) <i>RHS Colour Chart (indicate reference number)</i>		
33			(a) (d) VG PQ	Błaszka liściowa: barwa podstawowa dolnej strony <i>Leaf blade: main colour of lower side</i> Katalog RHSCC (podać numer) <i>RHS Colour Chart (indicate reference number)</i>		
34			(d) VG QN	Błaszka liściowa: barwa podstawowa górnej strony jesienią <i>Leaf blade: main colour of upper side in autumn</i> żółtawa <i>yellowish</i> złocista <i>goldish</i> pomarańczowa <i>orange</i>		1 2 3

4. **Objaśnienia dotyczące cech zawartych w tabeli**

Ad 4. Roślina: termin początku pęknięcia pąków liściowych

Obserwacje dotyczące wiosennego ukazywania się liści należy wykonać w momencie rozpoczęcia wzrostu po zimowym spoczynku

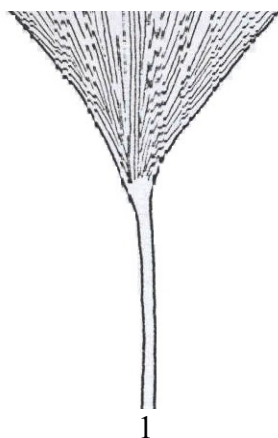
Ad 15. Błazka liściowa na krótkopędzie: szerokość

Ad 17. Błazka liściowa na długopędzie: szerokość

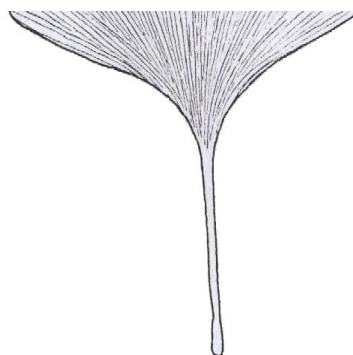
Pomiar szerokości błazki liściowej wykonać w najszerszym miejscu liścia

Ad 24. Błazka liściowa na krótkopędzie: kształt nasady

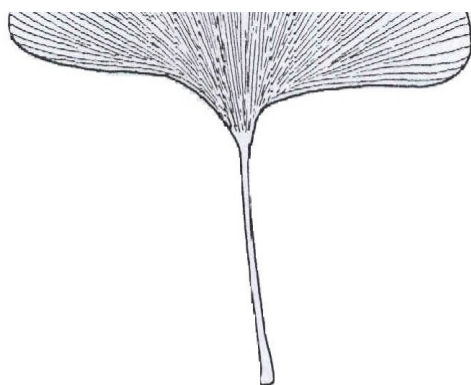
Ad 25. Błazka liściowa na długopędzie: kształt nasady

1
klinowaty

2
szeroko rozwarty

3
ścięty

VI. DOKUMENTACJA

Wykaz dokumentów stanowiących dokumentację doświadczenia OWT w jednostce prowadzącej badania zawiera aktualne zarządzenie dyrektora COBORU w sprawie badania **odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian.**

Terminy przekazywania dokumentacji do Centrali COBORU zawiera „Terminarz dostarczania do COBORU wyników badań i doświadczeń OWT” opracowywany corocznie przez Zakład Badania i Oceny Odrębności, Wyrównania i Trwałości Odmian.

Dokumentacja fotograficzna (forma cyfrowa): pokrój rośliny (forma bezlistna), liście z długopędu i krótkopędu, pęd, pąki oraz zdjęcia porównawcze najbardziej podobnych odmian.

VII. DODATKOWE UWAGI

Literatura:

1. Seneta W., Dolatowski J., 2006. Dendrologia. Wyd. Nauk. PWN Warszawa